

SPIS TREŚCI

Wprowadzenie	9
Rozdział 1. Myśl de Saussure’a w polskim przekazie lingwistycznym.	
Promotorzy i oponenci	17
1.1. Promotorzy	20
1.1.1. Jerzy Kuryłowicz	21
1.1.2. Leon Zawadowski	22
1.1.3. Adam Heinz	24
1.1.4. Andrzej Bogusławski	25
1.2. Oponenci	28
1.2.1. Witold Doroszewski	28
1.2.2. Witold Mańczak	34
Rozdział 2. Historia życia	42
2.1. Kontekst rodzinny	43
2.2. Czas wzrastania	46
2.3. Studia	50
2.4. <i>Mémoire sur le système primitif des voyelles dans les langues indo-européennes</i>	52
2.5. Doktorat	54
2.6. Czasy paryskie	56
2.7. Profesor Uniwersytetu Genewskiego	59
Rozdział 3. Korpus saussure’owskich dokumentów	65
3.1. Niejednorodność korpusu	65
3.2. W sprawie oryginalności <i>Kursu</i>	67
3.3. Metodologia pracy z saussure’owskimi dokumentami	71

3.4. Informacja bibliograficzna	72
3.4.1. Oryginalne teksty opublikowane za życia de Saussure'a	72
3.4.2. Oryginalne teksty opublikowane po śmierci autora	74
3.4.3. Teksty nieoryginalne potwierdzone przez kilku słuchaczy	75
3.4.4. Teksty potwierdzone przez jednego słuchacza	76
3.4.5. <i>Kurs językoznawstwa ogólnego</i>	76
Rozdział 4. Inspiracje	77
4.1. Teorie socjologiczne (Emila Durkheima) i ekonomiczne (Leona Walrasa)	80
4.2. Nauczanie młodogramatyków	82
4.3. Prace Williama Dwighta Whitneya	83
4.4. Dzieło Jana I.N. Baudouina de Courtenay i Mikołaja Kruszewskiego	86
Rozdział 5. Językoznawstwo ogólne – nowy projekt metodologiczny	95
5.1. Ocena językoznawstwa II połowy XIX i początków XX wieku	98
5.2. Trudność opisu języka	102
5.3. Potrzeba zreformowania terminologii lingwistycznej	105
5.4. Przedmiot badań językoznawczych. Punkt widzenia w lingwistyce ...	108
5.5. Uprawnione punkty widzenia. Subdyscypliny lingwistyki	113
5.6. Miejsce językoznawstwa ogólnego wśród innych nauk	118
Rozdział 6. <i>Langage – langue – parole</i>	123
6.1. <i>Langue</i> vs. <i>parole</i>	124
6.2. Opozycja binarna czy triada?	127
6.3. Żywioł mowy	128
6.4. Ogół zjawisk językowych i wypowiedzeniowych	130
6.5. Wrodzona zdolność	132
6.6. Interpretacja R. Kyheng	135
6.7. Propozycja rozwiązania zagadki <i>langage</i>	141
Rozdział 7. Konkretne byty języka	145
7.1. Znak w <i>Kursie językoznawstwa ogólnego</i>	146
7.2. Znak w <i>Szkicach z językoznawstwa ogólnego</i>	150
7.3. Arbitralność znaków językowych	156
7.4. Byty konkretne a inne wyrażenia znaczące. Sprawa delimitacji mowy	166
7.5. Byty konkretne w systemie odniesień. Układy proporcjonalne	170

Rozdział 8. Komponent semantyczny	174
8.1. <i>Pojęcie, wartość, znaczenie</i>	175
8.2. System – właściwa sfera znaczeń	180
8.3. Zmiany znaczeniowe	183
8.4. Synonimia w systemie	184
8.5. Znaczenia przenośne	187
8.6. Język a myśl	189
8.7. Język a rzeczywistość	192
Rozdział 9. Zdanie w teorii de Saussure’a	197
9.1. Nieporozumienia wokół komponentu składniowego w teorii de Saussure’a	198
9.2. Sekwencyjność mowy a syntagma	202
9.3. Zdanie jako jednostka <i>parole</i>	207
9.4. Substraty zdań	210
9.5. Komponent składniowy w leksykonie	216
9.6. Kwestia elipsy	220
Rozdział 10. We władaniu czasu	223
10.1. Czas w aspekcie synchronicznym	226
10.2. Czas w perspektywie diachronicznej	232
10.2.1. Geneza języka	232
10.2.2. Ciągłość i zmiana w czasie	234
10.2.3. Ciągłość i zmienność w przestrzeni. Geografia języka	237
10.2.4. Typy zmian językowych	239
Rozdział 11. Poetyka na usługach dydaktyki	242
11.1. Rozczłonkowanie planowanej książki	244
11.2. Zasada dualności	246
11.3. Paradoks	247
11.4. Porównanie	251
11.5. Metafora	258
11.6. Pytanie retoryczne	261
11.7. Epitet	263
Słowo podsumowania	265
Bibliografia	271
Résumé	284
Summary	291
Indeks nazwisk	298